

Фінанси, гроші та кредит (ПВ)

Робоча програма навчальної дисципліни (Силабус)

Реквізити навчальної дисципліни

Рівень вищої освіти	<i>Перший (бакалаврський)</i>
Галузь знань	<i>07 Управління та адміністрування</i>
Спеціальність	<i>073 Менеджмент</i>
Освітня програма	<i>Менеджмент і бізнес-адміністрування, Менеджмент міжнародного бізнесу, Логістика</i>
Статус дисципліни	<i>Вибіркова</i>
Форма навчання	<i>заочна</i>
Рік підготовки, семестр	<i>4 курс, 7 семестр</i>
Обсяг дисципліни	<i>4 кредитів (120 годин)</i>
Семестровий контроль/ контрольні заходи	<i>Залік/модульна контрольна робота</i>
Розклад занять	<i>http://roz.kpi.ua/</i>
Мова викладання	<i>Українська</i>
Інформація про керівника курсу / викладачів	Лектор: к.е.н., доцент, Голіук Вікторія Ярославівна, Goliuk_V@ukr.net Практичні: к.е.н., доцент, Голіук Вікторія Ярославівна, Goliuk_V@ukr.net
Розміщення курсу	<i>https://do.ipu.kpi.ua/course/view.php?id=3439</i>

Програма навчальної дисципліни

1. Опис навчальної дисципліни, її мета, предмет вивчення та результати навчання

Мета навчальної дисципліни.

Метою навчальної дисципліни розширення та підсилення у студентів наступних

КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ:

- Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях, зокрема при аналізі фінансових показників діяльності підприємства, виборі найбільш оптимальної системи залучення коштів;
- Здатність аналізувати результати діяльності організації, зіставляти їх з факторами впливу зовнішнього та внутрішнього середовища, зокрема у сфері фінансів та кредиту;
- Здатність планувати діяльність організації та управляти часом, зокрема у питаннях вибору найбільш оптимальних схем залучення коштів, інвестування.

Завдання курсу реалізуються через поглиблення наступних **програмних результатів навчання:**

- Демонструвати навички виявлення проблем та обґрунтування управлінських рішень, зокрема у питанні обрання найбільш оптимальних схем залучення коштів та управління вільними фінансовими ресурсами підприємств
- описувати зміст функціональних сфер діяльності організації, у тому числі функціональних галузей бізнесу у сфері управління промисловими підприємствами у фінансовій площині;
- Виявляти навички пошуку, збирання та аналізу інформації, розрахунку показників для обґрунтування управлінських рішень, зокрема у сфері залучення та розміщення фінансових ресурсів.
- Оцінювати правові, соціальні та економічні наслідки функціонування організації, у тому числі у сфері управління та адміністрування промислових підприємств, в тому числі у сфері фінансів;
- Володіти інструментарієм аналізу та оцінювання ринку, розуміти та аналізувати фінансову, управлінську, податкову та статистичну звітність підприємства.

2. Пререквізити та постреквізити дисципліни (місце в структурно-логічній схемі навчання за відповідною освітньою програмою)

Пререквізити: Менеджмент, Маркетинг.

Постреквізити: Результати вивчення дисципліни сприятимуть проходженню переддипломної практики, поглибленому опрацюванню бакалаврської кваліфікаційної роботи за відповідною тематикою.

3. Зміст навчальної дисципліни

1. Сутність грошей та грошовий оборот. Інфляція.
2. Бюджетна та податкова система держави
3. Кредит, його різновиди
4. Банківські операції
5. Валютні операції та міжнародні розрахунки
6. Фондовий ринок та фінансові інструменти
7. Страхування
8. Інвестиційна діяльність
9. Міжнародні фінанси

4. Навчальні матеріали та ресурси

Базова література

1. Голюк В.Я. Фінанси, гроші та кредит: навч. посіб. – Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2017. – 340 с.
2. Михайловська, І. М., & Ларіонова, К. Л. (2020). Гроші та кредит: навчальний посібник (2-е видання). Львів: Видавництво "Новий Світ-2000". 2020. 431 с.
3. Наконечна, Ю. Л., Демиденко, Л. М., Медведкова, Н. С., & Яфінович, О. Б. (2021). *Фінанси: практикум*. Київ: ВПЦ "Київський університет". 2021. 303 с.
4. Фінанси, гроші та кредит: посібник [Електронний ресурс], навч. посібник для студентів спеціалізації 073 «менеджмент» / КПІ імені Ігоря Сікорського; уклад. О.М. Дем'яненко, Н.І. Передерієнко.). – Київ: КПІ імені Ігоря Сікорського, 2018. 32 с.
5. Мицак, О. В., Андрейків, Т. Я., Чуй, І. Р.. Міжнародні фінанси: навчальний посібник. Львів: Видавництво Львівського торговельно-економічного університету. 2020. 195 с.

Допоміжна література

6. Гончаренко, Н. Г. (2020). Фінанси, гроші та кредит: навчальний посібник. Харків: Миська друкарня. 2020. 398 с.
7. Дулік, Т. О.. Оподаткування в Україні: навчальний посібник. Дніпро: Університет митної справи та фінансів, 2020. 225 с.

8. Київський національний університет імені Тараса Шевченка, Лютий, І. О., Пікус, Р. В., Боринець, С. Я., Варналій, З. С. *Фінанси: практикум*. Київ: Видавництво Ліра-К. 2020. 351 с.
9. Кирилов, Ю. Є., Грановська, В. Г., Крикунова, В. М., Жосан, Г. В., & Бойко, В. О. *Цифрова економіка. Криптовалюти: навчальний посібник*. Херсон: ОЛДІ-ПЛЮС. 2021. 227 с.
10. Коваленко Д.І., Венгер В.В. *Фінанси, гроші та кредит: теорія та практика. Навчальний посібник*. К.: ЦУЛ, 2013.- 578с.
11. Парубець, О. М., Ільчук, В. П., Сугоняко, Д. О. *Місцеві фінанси: навчальний посібник*. Чернігів: Видавець Брагінець О. В. 2020. 344 с.
12. Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки, & Івашко, О. А. *Теорія фінансів: навчальний посібник (Видання 2-ге, доповнене і перероблене.)*. Харків: А.М. Панов. 2020. 407 с.
13. Тріпак, М. М., & Гарбарець, І. *Загальнодержавні фінанси: навчально-методичний посібник для студентів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти*. Кам'янець-Подільський: ТНЕУ. 2020. 431 с.
14. *Фінанси: Навчальний посібник / За заг. Ред.. Меглаперідзе А.С.* К.: «Центр учбової літератури», 2013. 420с.
15. Чемберс, Д., & Дімсон, Е. *Історія фінансових ринків. Від класиків - сучасникам: переклад з англійської*. Львів: Видавництво Львівської політехніки. 2020. 308 с.

Навчальний контент

5. **Методика опанування навчальної дисципліни(освітнього компонента)**

Методи навчання і форми оцінювання

Викладання та опанування освітньої компоненти ґрунтується на ряді методів навчання:

основні методи навчання: лекції проблемного характеру, практичні заняття, консультації, написання модульної контрольної роботи, робота з навчально-методичною літературою і інформаційними ресурсами;

загальні методи навчання: проблемного викладу, інформаційно-рецептивний, проблемно-пошуковий, евристичний;

спеціальні методи навчання: задачі, дискусії.

Засвоєння освітньої компоненти передбачає відповідні методи навчання та оцінювання, які забезпечать досягнення програмних результатів навчання.

Відповідність програмних результатів, методів навчання і форм оцінювання

Програмні результати навчання	Методи навчання	Форми оцінювання
Демонструвати навички виявлення проблем та обґрунтування управлінських рішень, зокрема у питанні обрання найбільш оптимальних схем залучення коштів та управління вільними фінансовими ресурсами підприємств; описувати зміст функціональних сфер діяльності організації, у тому числі функціональних галузей бізнесу у сфері управління промисловими підприємствами у фінансовій площині; -Виявляти навички пошуку, збирання та аналізу інформації, розрахунку показників для	Лекції проблемного характеру, практичні заняття, консультації, робота з навчально-методичною літературою і інформаційними ресурсами. <i>Загальні методи навчання:</i> проблемного викладу, інтерактивний,	Рейтингова система оцінювання, яка передбачає накопичення балів за відповіді на практичних заняттях, виконання задач, модульну контрольну роботу. Підсумковий контроль – залік

обґрунтування управлінських рішень, зокрема у сфері залучення та розміщення фінансових ресурсів; оцінювати правові, соціальні та економічні наслідки функціонування організації, у тому числі у сфері управління та адміністрування промислових підприємств, в тому числі у сфері фінансів; володіти інструментарієм аналізу та оцінювання ринку, розуміти та аналізувати фінансову, управлінську, податкову та статистичну звітність підприємства	проблемно-пошуковий, евристичний. <i>Спеціальні методи навчання: задачі, дискусії</i>	
--	--	--

6. Тематика та структурно-логічна побудова курсу

Навчальним планом передбачено проведення 6 годин лекційних та 2 години практичних занять, МКР та залік

Тиждень навчання	Назва розділів, тем	Розподіл годин				Опис занять	Навчальна діяльність та оцінювання
		Л	П	С	Всього		
1-2	Сутність грошей та грошовий оборот. Інфляція.	0,5		11	11,5	Лекція 1	Дискусія Задачі
3-4	Бюджетна та податкова система держави	0,5		11	11,5	Лекція 1	Дискусія Задачі
5-6	Кредит, його різновиди	0,5		11	11,5	Лекція 1	Задачі
7-8	Банківські операції	0,5		12	12,5	Лекція 2	Дискусія Задачі
9-10	Валютні операції та міжнародні розрахунки	0,5		12	12,5	Лекція 2	Дискусія Задачі
11-12	Фондовий ринок та фінансові інструменти	0,5		12	12,5	Лекція 3	Дискусія Задачі
13-14	Страховання	1		11	12	Лекція 3	Дискусія Задачі
15-16	Інвестиційна діяльність	1		11	12	Лекція 4	Дискусія Задачі
17-18	Міжнародні фінанси	1		11	12	Лекція 4	Дискусія Задачі
	МКР		2	4	6		
	Залік			6	6		
	Всього	6	2	112	120		

6. Самостійна робота студента/аспіранта

Самостійна робота студентів передбачає повторення лекційного матеріалу, самостійне опрацювання додаткових джерел, участь у дискусіях, розв'язування задач для закріплення матеріалу, МКР.

Політика та контроль

7. Політика навчальної дисципліни (освітнього компонента)

Відвідування занять та норми поведінки. Відвідування занять є вільним, бали за присутність на лекціях та практичних заняттях не додаються. Втім, вагома частина рейтингу формується через активну участь у заходах на практичних заняттях, а саме за участі у ділових іграх, аналізі конкретних ситуацій, груповій та індивідуальній роботі. Тому пропуск практичного заняття знижує можливість здобувача отримати рейтингові бали.

Користуватись мобільним телефоном на заняттях можна лише у беззвучному режимі. Норми етичної поведінки визначені у Кодексі честі (<https://kpi.ua/code>). В університеті здобувачі мають поводити себе відповідно до Правил внутрішнього розпорядку (<https://kpi.ua/admin-rule>).

Дистанційний режим навчання. У разі запровадження обмежень на відвідування університету, пов'язаних з введенням карантину або режиму воєнного стану в державі, освітній процес проваджується у дистанційному режимі відповідно до Положення про дистанційне навчання в КПІ ім. Ігоря Сікорського (<https://osvita.kpi.ua/index.php/node/188>), Регламенту організації освітнього процесу в дистанційному режимі (<https://profkom.kpi.ua/reglament-organizatsiyi-osvitnogo-protsesu-v-distantsiyному-rezhimi/>) та Регламенту проведення семестрового контролю в дистанційному режимі (<https://osvita.kpi.ua/node/148>).

Дистанційний курс дисципліни розміщено на Платформі дистанційного навчання «Сікорський» (<https://do.ipk.kpi.ua/course/view.php?id=3440>). Дистанційні заняття проводяться у вигляді онлайн-конференції з використанням програми для організації відеоконференцій Zoom. Посилання на конференцію надається здобувачам на початку семестру. Результати оцінювання висвітлюють у АС «Електронний кампус» на особистій сторінці здобувача (<https://ecampus.kpi.ua>).

Політика оцінювання контрольних заходів. Оцінювання контрольних заходів відбувається відповідно до Положення про систему оцінювання результатів навчання в КПІ ім. Ігоря Сікорського (<https://osvita.kpi.ua/node/37>), Положення про поточний, календарний та семестровий контролі результатів навчання в КПІ ім. Ігоря Сікорського (<https://osvita.kpi.ua/index.php/node/32>). Нижня межа позитивного оцінювання кожного контрольного заходу складає не менше 60% від балів, визначених для цього контрольного заходу, а негативний результат оцінюється в 0 балів. Семестровий контроль проводиться у формі заліку за РСО-1 (першого типу), що передбачає оцінювання заходів поточного контролю з дисципліни впродовж семестру.

Рейтингова оцінка здобувача складається з балів, отриманих здобувачем за результатами заходів поточного контролю, заохочувальних та штрафних балів.

Рейтингова оцінка доводиться до здобувачів на передостанньому занятті з дисципліни в семестрі. Здобувачі, які виконали всі умови допуску до заліку та мають рейтингову оцінку 60 і більше балів, отримують відповідну до набраного рейтингу оцінку без додаткових випробувань.

Результати оцінювання висвітлюються у АС «Електронний кампус» на особистій сторінці здобувача (<https://ecampus.kpi.ua>).

Заохочувальні та штрафні бали. Заохочувальні бали здобувач може отримати за участь у конкурсах наукових робіт за тематикою дисципліни або за поглиблене вивчення окремих тем, результати якого представлені у вигляді наукових тез, есе, презентації, наукової статті тощо, проходження онлайн курсів за тематикою дисципліни. Штрафні бали нараховуються

за несвоєчасне виконання індивідуального семестрового завдання. Заохочувальні та штрафні бали не входять до основної шкали РСО, а їх максимальна сума складає 5 балів.

Політика дедлайнів та перескладань. МКР складаються лише у призначений день. Якщо контрольні заходи, або виконання завдань пропущені з поважних причин (хвороба або вагомі життєві обставини), надається можливість додатково скласти завдання протягом найближчого тижня. Невиконання завдань, а також порушення термінів їх виконання з неповажних причин не надасть можливості набрати відповідні бали рейтингу. Порядок ліквідації академічної заборгованості та перескладання семестрового контролю регулюється Положенням про поточний, календарний та семестровий контроль результатів навчання в КПІ ім. Ігоря Сікорського (<https://osvita.kpi.ua/index.php/node/32>).

Оскарження результатів контрольних заходів. У випадку незгоди здобувача з оцінкою за результатами контрольного заходу, він має право подати апеляцію у день оголошення результатів на ім'я декана факультету за процедурою визначеною Положенням про апеляції (<https://osvita.kpi.ua/index.php/node/182>).

Визнання результатів навчання, набутих у неформальній або інформальній освіті. Порядок визнання таких результатів регламентується Положенням про визнання результатів навчання, набутих у неформальній / інформальній освіті (<https://osvita.kpi.ua/index.php/node/179>). Можуть бути зараховані окремі теми дисципліни. В такому разі здобувач звільняється від виконання відповідних завдань, отримуючи за них максимальний бал відповідно до рейтингової системи оцінювання.

Онлайн-курс:

https://prometheus.org.ua/course/course-v1:Prometheus+FIN101+2020_T2

Академічна доброчесність. При оцінюванні робіт здобувачів особлива увага приділяється дотриманню політики академічної доброчесності (<https://kpi.ua/academic-integrity>). В разі виявлення дублювання робіт, такі роботи отримують нульовий рейтинг.

Політика використання штучного інтелекту. Використання штучного інтелекту регламентується «Політикою використання штучного інтелекту для академічної діяльності в КПІ ім. Ігоря Сікорського» (<https://osvita.kpi.ua/node/1225>). Усі навчальні завдання з дисципліни мають бути результатом власної оригінальної роботи здобувача. Використання штучного інтелекту для автоматичної генерації відповідей без подальшого їх аналізу та доопрацювання заборонено. Здобувачам не рекомендується покладатися на штучний інтелект, як на єдине джерело інформації. Важливо перевіряти та аналізувати отримані дані з наукових джерел. Усі випадки використання штучного інтелекту для виконання завдань мають бути чітко вказані та задокументовані. Це стосується як використання текстових генераторів, так й інших інструментів штучного інтелекту. Використання штучного інтелекту має відповідати принципам академічної доброчесності. Недотримання цього положення розглядатиметься як порушення академічної етики.

8. Види контролю та рейтингова система оцінювання результатів навчання (РСО)

Оцінювання передбачає застосування рейтингової системи першого типу згідно Положення про систему оцінювання результатів навчання в КПІ ім. Ігоря Сікорського (РСО-1).

Семестровий контроль студента проводять за результатами підсумкового значення рейтингу з дисципліни. Максимальний сумарний рейтинг за курс – 100 балів. Нижня межа позитивного оцінювання кожного контрольного заходу складає 60% від його рейтингового балу.

Контрольні заходи та критерії їх оцінювання:

9.1. Поточний контроль

9.1.1. Робота на лекційних заняттях – передбачає виконання задач (max 40 балів, ваговий бал – 5, за кожну задачу протягом усіх практичних занять):

5 балів -- вірна відповідь (розв'язано правильно, подано повний хід розв'язку);

4 бали - вірна відповідь (розв'язано правильно, хід розв'язку частковий або відсутній);

3 бали – відповідь невірна внаслідок неуважності чи арифметичної помилки, але загалом принцип розв'язку правильний;

0 балів – відповідь невірна внаслідок принципових помилок, які свідчать про не засвоєння матеріалу.

9.1.2. Презентаційна доповідь з проблемного питання в межах дисципліни (max 20 балів);

17-20 балів - доповідь свідчить про ґрунтовне опрацювання студентом матеріалу досліджуваного питання; проведений ретроспективний аналіз; виокремлено сучасні тенденції та проблеми розвитку досліджуваного процесу чи явища; зроблено обґрунтовані висновки; студент може відповісти на питання, пов'язані з темою доповіді; доповідь підкріплено аналізом статистичної інформації, яка представлена у вигляді графіків і/чи діаграм; студент підготував візуальний супровід доповіді у вигляді належним чином оформленої презентації.

12-16 балів – доповідь свідчить про проведений студентом аналіз, однак окремі аспекти досліджуваного питання залишилися поза увагою студента; окремі важливі тенденції чи проблеми розвитку досліджуваного явища чи процесу залишилися нерозглянутими; висновки не повністю обґрунтовані; студент не повністю орієнтується у проблематиці доповіді і не може відповісти на пов'язані з нею питання; оформлення презентації вимагає доопрацювання.

менше 12 балів – доповідь не зараховується у випадках наявності ознак академічної недобросовісності при проведенні дослідження; якщо у доповіді міститься інформація, що не відповідає дійсності або є застарілою (це не стосується випадків проведення ретроспективного аналізу з наступним поданням сучасних даних); не представлено аналіз статистичної інформації; студент не орієнтується у представленому матеріалі і не може відповісти на поставлені питання; презентація відсутня.

9.2. Модульна контрольна робота - (рейтинговий бал – 40, кількість заходів – 1).

МКР передбачає:

– надання відповіді на 24 тестових питань (рейтинговий бал за кожну правильну відповідь – 1);

– розв'язок 4 задач (рейтинговий бал 4):

4-3 бали -- вірна відповідь (розв'язано правильно, подано повний хід розв'язку);

2-1 бал – відповідь невірна внаслідок неуважності чи арифметичної помилки, але загалом принцип розв'язку правильний;

0 балів – відповідь невірна внаслідок принципових помилок, які свідчать про не засвоєння матеріалу.

Сума рейтингових балів, отриманих здобувачем протягом семестру, переводиться до підсумкової оцінки згідно з таблицею. Умовою допуску до заліку є рейтингова оцінка (RD) за семестр не менше 36 балів та зарахована МКР. Якщо сума балів менша за 60 балів, студент виконує залікову контрольну роботу. У цьому разі остаточний результат складається із балів, що отримані за залікову контрольну роботу.

Студент, який у семестрі отримав більше 60 балів, але бажає підвищити свій результат, може взяти участь у заліковій контрольній роботі. У цьому разі остаточний результат складається із балів, що отримані за залікову контрольну роботу.

Семестрова залікова робота оцінюється в 100 балів і складається з:

Критерії оцінювання залікової контрольної роботи:

100 – 90 балів – повні відповіді на всі питання або є окремі несуттєві неточності, або не більше трьох помилок в тестових завданнях;

89– 75 балів – присутні неточності в відповідях на теоретичні питання, є помилки в тестових завданнях чи неточності в обґрунтуванні відповіді аналітичного завдання;

74 – 60 балів – неповні відповіді на теоретичні питання та аналітичне завдання, не більше 5 помилок в тестових завданнях;

0 – 59 балів – неповні відповіді на теоретичні питання, є суттєві помилки в обґрунтуванні аналітичного завдання або відповідь на нього взагалі відсутня, більше 5 помилок в відповідях на тестові запитання.

Залікова контрольна робота складається з:

1. 24 тестових завдання закритого типу по 2 бали;
2. 3 теоретичних завдання відкритого типу по 4 бали;
3. 4 задачі по 10 балів.

Оцінювання тестового завдання:

2 бали - повне безпомилкове розв'язування завдання;

0 балів - не вірно або завдання не виконано.

Оцінювання теоретичних завдань відкритого типу:

4 бали – завдання виконане без помилок у повному обсязі, усі елементи є обґрунтованими та якісно представленими;

3 бали – наявні певні недоліки у підготовці та/або виконанні завдання, які суттєво не впливають на його результат;

2 бали – завдання виконано з певними помилками, що мають вплив на обґрунтування результату;

1 бал – виконання завдання містить значні помилки або виконане частково;

0 балів – завдання не виконане.

Оцінювання задач:

10 балів -- вірна відповідь (розв'язано правильно, подано повний хід розв'язку);

8-9 бали – відповідь невірна внаслідок неувважності чи арифметичної помилки, але загалом принцип розв'язку правильний;

0 балів – відповідь невірна внаслідок принципових помилок, які свідчать про не засвоєння матеріалу.

Для отримання студентом відповідних оцінок (ECTS та традиційних) його рейтингова оцінка переводиться згідно з таблицею:

Бали	Оцінка за залік
95-100	відмінно
85-94	дуже добре
75-84	добре
65-74	задовільно
60-64	достатньо
Менше 60	незадовільно

10. Додаткова інформація з дисципліни (освітнього компонента)

Викладення дисципліни може бути переведено у дистанційну форму в разі введення карантинних обмежень чи інших форс-мажорних обставин на території університету.

Робочу програму навчальної дисципліни (силабус):

Складено доцентом кафедри менеджменту к.е.н. доц. Голюк Вікторією Ярославівною
Ухвалено кафедрою менеджменту підприємств (протокол № 18 від 12.06.2024р.)

Погоджено Методичною комісією ФММ (протокол № 10 від 24.06.2024 р.)